

Full diocesà

10 de gener del 2016

p4 i p5 – Inscipcions a l'Institut de Ciències Religioses

p6 i p7 – Document episcopal sobre la litúrgia

Efemèride lul·liana

El papa Francesc ha concedit un Any Jubilar a la diòcesi de Mallorca amb motiu del 700 aniversari de la mort de Ramon Llull. Una bona ocasió per a glossar aquesta eminent figura medieval.

Nascut a Palma de Mallorca al voltant de l'any 1232 i mort en 1316 (no queda clar si a Tunísia o en aigües del Mediterrani), era conegut a la universitat com el Doctor Il·luminat. Proper als franciscans, era teòleg, missioner, filòsof, poeta, professor, místic, un gran erudit que va escriure nombroses obres (260 títols) i somiava amb l'evangelització del món sencer.

Es va comprometre profundament amb la conversió dels no creients, principalment dels musulmans, no amb les armes sinó amb els arguments, el testimoniatge i l'adopció estratègica d'elements culturals islàmics i àrabs. Precursor del diàleg interreligiós, escrivia i parlava àrab, adoptava fonts islàmiques i s'esforçava perquè l'Occident cristià s'interessés i s'aproximés a la cultura àrab.

De fet, més de la meitat de la seva obra anava dirigida a un públic àrab musulmà. Va viatjar al nord d'Àfrica i a l'Orient Mitjà. En un context medieval, va escriure: «Els infidels són persones com nosaltres.». Llull va realitzar també una gran contribució cultural (especialment en relació amb la llengua catalana) i a la filosofia del llenguatge.

«Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut»

Baptisme del Senyor / Cicle C

Lectura del llibre del profeta Isaïes

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meva ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

»Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»
(42,1-4.6-7)

Salm responsorial

Que el Senyor beneeixi el seu poble amb el do de la pau.
(Salm 103)

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

»Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»
(10,34-38)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és

més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.» Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom, i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»
(3,15-16.21-22)

«No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, fins a haver-lo implantat a la terra...»

Epifania baptismal. Divina manifestació

Josep Molist i Rifà, prev.

El Baptisme del Senyor és una festa litúrgica vinculada a la benedicció de les aigües, que les esglésies orientals celebren des de molt antic amb molta solemnitat. L'escena del Jordà esdevé el marc d'una de les epifanies de la identitat i la missió de Crist que es revela en la dimensió del temps.

En el relat que en fa sant Lluç, la força rau en la teofania, paraula grega que significa divina manifestació. És el primer relat iconogràfic del misteri de la Trinitat i, tanmateix, pedra d'ensopec en les controvèrsies cristològiques dels primers segles. Els evangelistes, que han acollit la fe en el si de l'Església apostòlica, en descriure el baptisme de Jesús pensen, naturalment, en el baptisme sacramental cristià. Lluç, amb la delicadesa narrativa que el caracteritza, ens fa saber que l'obertura del cel va esdevenir-se mentre Jesús pregava. Perquè els moments epifànics s'esdevenen quan les comunitats cristianes estan en oració.

És en aquest moment que la presència de l'Esperit Sant es fa palpable en la realitat corporal-sacramental dels dons i signes litúrgics. Quan el relator ens diu que es va obrir el cel, ens transporta —a través d'un esquema literari d'estil apocalíptic— a la «visió» del Servent de Jahvè elegit i consagrat per a portar a terme el disseny salvador de Déu. Tal com ressona en el Kontákion de la litúrgia bizantina, l'Església s'alegra perquè «s'obren els cels que Adam havia fet que es tanquessin per a si i per a la seva posteritat».

La imatge

Baptisme de Jesús (s. XII). Capitell del claustre del monestir de Santa Maria de l'Estany (l'Estany).

El baptisme de Jesús al riu Jordà és l'inici de la seva vida pública. Joan el va precedir obrint-li camí. Jesús és ja l'acompliment de les promeses. Ungit de l'Esperit Sant, se'ns presenta com el Fill estimat en el qui el Pare s'ha complagut i a qui cal seguir.

Agenda

Lit. hores: Setmana I

11 dilluns

—Sant Higiní, papa (s,II)
—Santa Hortènsia, verge
1 Samuel 1,1-8 / Salm 115 /
Marc 1,14-20

12 dimarts

—Sant Arcadi, màrtir (†304)
1 Samuel 1,9-20 / Salm 15 2,1.4-5.6-7 / Marc 1,21b-28

13 dimecres

—Sant Hilari, bisbe i doctor de l'Església (315-368)
1 Samuel 3,1-10.19-20 / Salm 39 /
Marc 1,29-39

14 dijous

—Sant Fèlix de Nola, prevere. (†260)
—Sant Malaquies, profeta (415 a.C.)
1 Samuel 4,1-11 / Salm 43 /
Marc 1,40-45

15 divendres

—Sant Maur, abat (511-583)
—Sant Plàcid, monjo
—Sant Pau, primer ermità
1 Samuel 8,4-7.10-22a / Salm 88 /
Marc 2,1-12

16 dissabte

—Sant Marcel, papa i màrtir (†308)
—Sant Honorat, abat (†429)
1 Samuel 9,1-44.17-19;10.1a /
Salm 20 / Marc 2,13-17

17 diumenge II de durant l'any / Cicle C

—Sant Antoni, abat (c.251-†c.356)
Isaïes 62,1-5 / Salm 95 / I Corintis
12,4-11 / Joan 2,1-12

Inscripcions obertes per als cursos del segon quadrimestre a l'Institut

Institut de Ciències Religioses de Vic

Del 7 de gener fins al 8 de febrer resta obert el període de matrícula per al segon quadrimestre en els diferents cursos de batxillerat (grau) i llicenciatura (màster) en Ciències Religioses. Hom s'hi pot apuntar per a realitzar el títol o simplement com a oient per interès personal en el tema.

La inscripció es pot formalitzar per telèfon, per correu electrònic o personalment en horari de secretaria.

L'Institut està al Seminari de Vic, ronda Camprodon, 2. El seu correu és secretaria@iscrvic.org i el telèfon el 93 886 15 55.

Aquests són els cursos del segon quadrimestre (repartits entre les 18,30 i les 21,45 hores):

Dilluns: Eclesiologia (prof. Joan Mir) i Moral social (prof. Xavier Bisbal) i Moral fonamental (prof. Xavier Bisbal).

Dimarts: Història medieval de Catalunya (prof. Vicenç Pascual), Dret canònic (prof. Abel Pié), Escrits Joànics (prof. Begonya Pa-

lau) i La figura femenina en els evangelis (prof. Begonya Palau).

Dimecres: Judaisme medieval (prof. Irene Llop); Història del bisbat de Vic (prof. Oriol Casellas); Islam (prof. Xavier Marín) i Diàleg interreligiós (prof. Xavier Marín).

Dijous: Psicologia de la religió (prof. Joan Ordi); Proves filosòfiques de Déu a l'època medieval (prof. Joan Ordi); Teologia fonamental (prof. Jordi Castellet).

Dimecres (al Casal de l'Església de Manresa): Teologia espiritual (prof. Pere Oliva) i Llibres profètics (prof. Jean Hakolimana).

Els cursos de Formació Permanent del Professorat de Primària i Secundària reconeguts pel Departament d'Ensenyament que s'ofereixen durant el segon quadrimestre del present curs són:

Història medieval de Catalunya / Psicologia de la religió. L'obtenció de la DECA de Primària i de Secundària es completa en dos cursos acadèmics.

Any Sant de la Misericòrdia: guanya el Jubileu a la Catedral de Vic

Horari diari de confessions: matí de 10 a 12, tarda de 5 a 7.

Curs de cultura i arts cristians a la nostra terra

Institut de Ciències Religioses de Vic

La cultura i l'art religiosos signifiquen una part essencial de l'extraordinari patrimoni del nostre país, alhora que esdevenen testimonis clars de la realitat històrica, social, material, espiritual i estètica del nostre passat i de la nostra identitat. Tenim el privilegi de trobar-nos en una zona que és part imprescindible del bagatge cultural català, i aquest bagatge ha estat i és, en molts casos, inspirat i fonamentat en el cristianisme com a font d'humanisme profund.

La matrícula es podrà fer des del dijous 7 de gener fins al 8 de febrer, dia d'inici de les classes; per telèfon, per correu electrònic o venint personalment en horari de secretaria.

Les assignatures estan adreçades sobretot a persones amb inquietud humanística i artística. A totes aquelles interessades a conèixer la riquesa

cultural de la nostra terra, amb especial dedicació al territori pertanyent a la diòcesi de Vic, fonamentalment les comarques d'Osona, Bages, Ripollès, Moianès i Anoia. I a totes aquelles que volen descobrir les nostres arrels en el vast món medieval que ens ha format culturalment.

Les assignatures que s'ofereixen en aquest segon quadrimestre són: Història medieval de Catalunya / Introducció a l'islam / Judaisme medieval / Història del bisbat de Vic / Proves filosòfiques de Déu a l'època medieval.

La docència s'imparteix a l'edifici del Seminari de Vic, de dilluns a dijous, de 18.30 a 21.45 hores.

Consulteu la programació anual al web: www.iscrvic.org.

Més informació: secretaria@iscrvic.org.

Testimoni d'un alumne de l'Institut

Joan Montmajor i Parés

L'Institut de Ciències Religioses de Vic ha donat la saviesa al meu voluntariat cristià de presons. Sovint em pregunto, a cada entrada a la presó de Quatre Camins, com he arribat al cor dels interns i als funcionaris i professionals del centre el meu missatge cristià de servei, joia, llibertat, acolliment, escolta, respecte, obediència, embolcallat tot això de paciència i humilitat per a tothom qui em necessita...

Però allò que em dona credibilitat dintre les reixes és el meu testimoni ple de vivències de fe, és el meu diàleg interior projectat cap als interns de la presó. Aquest testimoni no hauria estat possible sense aquesta saviesa que he anat pouant, any rere any, de molts professors de l'Institut de Vic, a qui mai no podré agrair del tot la meua formació humanista i cristiana. Quan els interns de Quatre Camins em demanen el perquè del meu voluntariat, tinc clara la resposta a la seva pregunta: la mirada sofrent de Déu penjat a la creu.

Evangelitzats per la litúrgia, enviats a renovar el món amb misericòrdia

Document de l'episcopat de Catalunya

Els bisbes de Catalunya han aprovat un document, titulat «Evangelitzats per la litúrgia, enviats a renovar el món amb misericòrdia». Els bisbes commemoren el centenari del primer Congrés Litúrgic celebrat a Montserrat el juliol de l'any 1915 i publiquen el document a l'inici de l'Any Sant de la Misericòrdia, convocat pel papa Francesc amb motiu del cinquantenari de l'acabament del Concili Vaticà II.

Balanç positiu de la reforma litúrgica

El document fa un balanç positiu de la reforma litúrgica, a la llum de la constitució conciliar *Sacrosanctum Concilium* sobre la sagrada litúrgia i de la centralitat de la Paraula de Déu, viscuda i interpretada en la fe de l'Església. Les dificultats que han acompanyat l'aplicació de la reforma, per excés o per defecte, «no poden enfosquir la seva bondat i validesa», perquè «conté riqueses que cal anar aprofundint, com una major atenció a "l'art de celebrar", a la formació bíblica i litúrgica, al sentit profund de "la participació plena, conscient i activa" que ha de portar veritablement a la vivència del misteri en la vida cristiana dels fidels, esdevenint llum del món i sal de la terra (cf. Mt 5,13-16)».

Els bisbes afirmen que, «si sabem llegir i acollir la reforma conciliar, i alhora dur-la a la pràctica amb paciència i decisió, arribarà a ser cada vegada més una gran força per a la renovació sempre necessària de l'Església».

La relació de la litúrgia amb la vida i l'evangelització

El document tracta de la relació entre la litúrgia i la vida, la litúrgia i l'evangelització. «Hi ha un llaç estret —diuen els bisbes— entre litúrgia i vida cristiana, una vida que implica missió en el món, anunci de la joia de ser cristià, de donar culte al Déu veritable i d'estimar-lo amb tot el cor i totes les forces.» I citen el papa Francesc quan diu, en l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, que «no podem quedar-nos tranquils, en espera passiva, en els nostres temples», donat que l'Església «viu un desig inesgotable de brindar misericòrdia, fruit d'haver experimentat la infinita misericòrdia del Pare i la seva força difusiva».

L'Eucaristia ens porta a ser misericordiosos

El document exposa com el sagrament de l'amor, que és l'Eucaristia, ens empeny a estimar i a obrar amb misericòrdia. «Cada vegada que participem de l'Eucaristia d'una manera conscient, la nostra ànima s'obre a aquell amor que conté i fa present tot allò que Déu ha obrat per nosaltres, i llavors pot néixer en nosaltres mateixos una viva resposta d'amor. Per tant, si la participació en l'Eucaristia i el nostre culte eucarístic són autèntics, haurien de fer créixer en nosaltres la consciència de la dignitat de la persona humana i ens haurien d'urgir a treballar per aquesta dignitat de forma ben concreta.» Els bisbes fan també menció de «les institucions eclesials d'ajuda i de solidaritat, en particular

Càritas en els seus diversos àmbits, les quals desenvolupen el preciós servei d'ajudar les persones necessitades, sobretot els més pobres».

Reptes concrets de la vida litúrgica

En el quart i últim capítol, els bisbes, «tenint present el camí de pastoral litúrgica ja realitzat i les aportacions dels diversos Congressos litúrgics de Montserrat», volen fer partícips els fidels d'alguns reptes que s'han de tenir presents en la pastoral litúrgica de les Esglésies diocesanes amb seu a Catalunya. Entre aquests reptes destaca el de «afavorir la participació activa dels fidels i la vivència de la litúrgia com a base de l'espiritualitat del cristià». I que «cal intensificar una bona formació litúrgica dels fidels, especialment dels més joves, per als quals la litúrgia ha de ser també la font i el cim de la seva vida cristiana». Així mateix, «convé que la Paraula de Déu transmesa en les Sagrades Escripures tingui una presència ben gran i valorada en la vida de les nostres Es-

glésies i que cada cristià conegui els Evangelis i tota la Bíblia i els faci objecte del seu estudi, aprofundiment i oració contemplativa».

Altres reptes són millorar les homilies, renovar el conreu i la difusió de la música litúrgica, promoure l'art sagrat, afavorir el procés d'iniciació en la vida cristiana dels qui no coneixen Jesucrist, motivar els cristians per tal que participin activament en la missa dominical i, si és possible, en família, millorar la comprensió de la penitència cristiana i del sagrament de la reconciliació i del perdó, i millorar també la celebració de les exèquies cristianes, així com encoratjar i enfortir la pietat popular.

El document *Evangelitzats per la litúrgia, enviats a renovar el món amb la misericòrdia* es publica per editorial Claret dins la col·lecció Documents del Magisteri i al web de la Conferència Episcopal Tarraconense (www.tarraconense.cat).

El llibre

La missa de cada dia

Editorial Claret

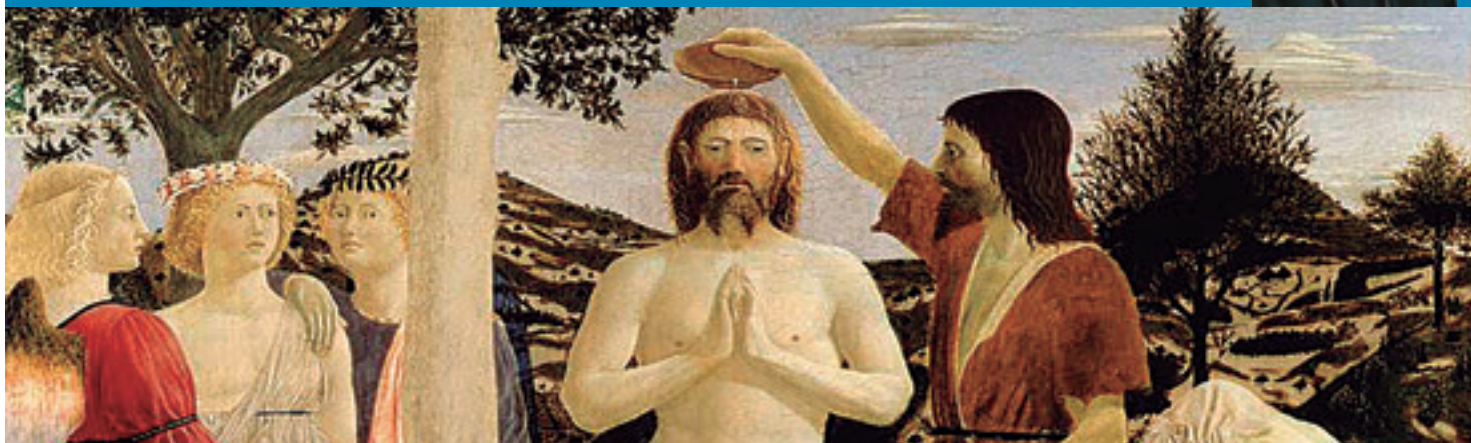
la
missa
de cada dia

La missa de cada dia és una publicació mensual que ofereix, per a cada dia de la setmana, tots els textos de la lectura contínua de la Paraula de Déu juntament amb la resta dels textos litúrgics per a la celebració de l'Eucaristia. La intenció de la publicació no es limita a ser un missal per a seguir la missa (tot i que és molt útil per a fer-ho) sinó que va molt més enllà. Les introduccions, comentaris i pregàries que inclou *La missa de cada dia* constitueixen una gran ajuda per a la comprensió de la Paraula de Déu. Així posa a l'abast dels cristians la lectura contínua de la Paraula de Déu per a cada dia de l'any, encara que no tinguin possibilitat de participar diàriament en la missa. Per a més informació, podeu trucar al número de telèfon 933 010 958 (de dilluns a dijous, de 10 a 1 i de 4 a 6, i els divendres, de 10 a 1), o per correu electrònic a la direcció mcd@claret.cat.

«Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut» (Lc 3,22)

Romà Casanova, bisbe de Vic

Les paraules que encapçalen aquest escrit són les que el Pare digué des del cel, quan era batejat Jesús al riu Jordà per Joan Baptista. Unes paraules que expressen qui és Jesús. Ell és el Fill etern de Déu, que ha fet seva una humanitat com la nostra, per redimir-nos del poder del pecat i de la mort. Amb paraules del *Catecisme de l'Església Catòlica*: «Es la manifestació de Jesús com a Messies d'Israel i Fill de Déu» (núm. 535).

La mirada del cristià s'alegra de veure com el Pare declara manifestament qui és Jesús. La nostra fe cristiana confessa en Jesús la persona divina i les dues naturales: la divina i la humana. Jesús és el Fill estimat del Pare. I aquesta filiació divina de Jesús és la causa de la nostra condició de fills estimats de Déu. Els qui per naturalesa no som fills de Déu, ho som per l'adopció que ens fa amb tota veritat fills de Déu. És perquè el Fill de Déu s'ha fet carn per redimir-nos, que nosaltres som amb tota veritat fills de Déu en el Fill estimat del Pare.

La nostra condició més pregona és la de ser fills de Déu. Aquesta és la nostra dignitat, que ningú no ens podrà fer perdre. Ni que siguin moltes les persecucions i els menyspreus, i àdhuc si ens porten a la mort per confes-

sar Crist i la nostra condició de fills de Déu, res no ens podrà separar de l'amor de Déu. Quants germans nostres sofreixen per la seva condició de fills de Déu! Com responen amb fidelitat al do rebut! La força de l'amor de Déu dóna als cristians perseguits la fortalesa de perdonar i de fer el bé als qui els volen extorsionar o matar.

L'Any de la Misericòrdia és un temps propici per a acollir i revitalitzar la nostra condició de fills de Déu. El sagrament de la filiació divina és el baptisme. Per aquest sagrament rebem, per la gràcia que brota de la creu i resurrecció de Crist, la condició de fills. Sempre és hora per a rebre el baptisme. Cada vegada hi ha més infants, joves i adults que no han rebut el sagrament del baptisme. El catecumenat és la institució de la nostra diòcesi que té l'encàrrec de vetllar per aquells que demanen el baptisme en edat adulta. Hem de ser apòstols d'aquest sagrament de la misericòrdia. No podem deixar els nostres infants i joves desarmats en la lluita contra els mals d'aquest món. El sagrament de la reconciliació, per la seva part, ens retorna a la condició de fills del Pare, com va fer el pare de la paràbola del fill pròdig. Confessar-se és posar-se altra vegada en el si de Déu que ens regenera de nou, essent, per obra de l'amor misericordiós de Déu, fills retrobats pel Fill, el nostre Salvador i Senyor.

